

Opdrachtgever

UWV

Onderzoek

*Overstapberoepen voor financieel
administratief medewerkers*

Einddatum – 7 juli 2016

Categorie

Arbeidsparticipatie

Overstapberoepen voor financieel administratief medewerkers

Conclusie

Doordat de financiële administratie van veel organisaties is geautomatiseerd, zijn er veel banen verdwenen. Het aantal WW-uitkeringen voor financieel administratieve medewerkers neemt al jaren toe. Veel van deze medewerkers moeten op zoek naar een nieuwe baan.

In de notitie 'Overstapberoepen voor financieel administratief medewerkers' wordt getoond wat mogelijke overstapberoepen zijn voor de financieel administratief medewerker en wat de kansen van deze beroepen zijn. De kansen op een baan zijn over het algemeen niet goed als er wordt gekozen voor een ander administratief beroep. Voor financieel administratief medewerkers zijn er betere kansen in niet-administratieve beroepen. Zij hebben vooral kans op werk als ze overstappen naar een baan in het klantcontact. Daarnaast biedt een functie als marketingmedewerker ook een goede kans op werk.

Link naar bestand

<http://www.onderzoekwerkeninkomen.nl/rapporten/bldqou6>

Overstapberoepen

Voor de financieel administratief medewerker

Juli 2016

In het kort...

Beroep onder druk door digitalisering

In deze notitie wordt gekeken naar mogelijke overstapberoepen voor financieel administratief medewerkers. Het aantal banen staat al jaren lang onder druk. Onder andere door processen van automatisering en digitalisering zijn er veel banen verloren gegaan. Het aantal WW-uitkeringen is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Veel financieel administratief medewerkers moeten op zoek naar een nieuwe baan. Sommige medewerkers lukt het om weer in hetzelfde beroep aan de slag te gaan. Anderen stappen over naar andere administratieve beroepen of naar functies buiten het administratieve werkveld.

Weinig kansen in andere administratieve baan

Over het algemeen zijn de arbeidsmarktkansen voor andere administratieve beroepen ook niet zo gunstig. Veel administratieve beroepen hebben eveneens te maken met digitalisering. Vooral secretariële functies kennen ongunstige perspectieven. De overstapberoepen in het administratieve werkveld met de beste kansen zijn (assistent) controller of assistent-accountant. Deze economisch-administratieve functies vereisen echter wel een hogere opleiding.

Kansen in klantcontact

Voor financieel administratief medewerkers zijn betere kansen in niet-administratieve beroepen. Een aantal daarvan is op het terrein van klantcontact zoals callcentermedewerker, medewerker klantenservice, commercieel medewerker binnendienst en servicedeskmedewerker ICT. Deze beroepen kennen relatief veel openstaande vacatures en er is minder concurrentie van werkzoekenden. Overstapberoepen in de detailhandel kennen daarentegen minder goede vooruitzichten.

Inleiding

UWV onderzoekt voor enkele beroepen wat mogelijke alternatieve loopbaanoverstappen zijn. Dit wordt gedaan voor beroepen die op de huidige arbeidsmarkt onder druk staan. Vaak zijn dit beroepen waarin de werkgelegenheid sterk krimpt. Hierdoor ontstaat er een groter personeelsaanbod dan -vraag. Dit betekent dat er voor werkzoekenden in deze beroepen momenteel weinig kansen zijn op een baan omdat de concurrentie groot is. Eén van deze beroepen is de **financieel administratief medewerker**.

- In veel organisaties is de financiële administratie inmiddels grotendeels gedigitaliseerd. De afgelopen jaren heeft een groot aantal werknemers zijn baan verloren, bijvoorbeeld in de financiële sector (banken, verzekeraars), in de handel of in de industrie. Het aantal boekhoudkundig medewerkers daalde de afgelopen jaren en het aantal nieuwe WW-uitkeringen steeg. Dit duidt op toenemende overschotten. Per april 2016 zijn er zo'n 16 duizend lopende WW-uitkeringen voor werkzoekenden die zich met dit beroep hebben ingeschreven bij UWV. In april 2010 waren er nog maar 8.600 lopende WW-uitkeringen. De verwachting is dat door digitalisering ook de komende jaren werk in de financieel administratieve sector blijft verdwijnen en niet meer terug komt.
- Veel financieel administratief medewerkers zijn genoodzaakt op zoek te gaan naar een nieuw toekomstperspectief. In het verleden is meer dan de helft van de financieel administratieve krachten na een periode van werkloosheid opnieuw in dit beroep terecht gekomen. Ook is er een aantal overgestapt naar vergelijkbare administratieve functies. Door verdergaande automatisering neemt echter het risico toe dat ook andere administratieve functies verdwijnen.

Dit is aanleiding om eens nader te kijken naar de uitstroomprospectieven voor financieel administratief medewerkers: *wat zijn (kansrijke) alternatieve loopbaanoverstappen, binnen én buiten het administratieve werkveld?* Daarnaast wordt er in deze *factsheet* ook gekeken naar overstappen als rekening wordt gehouden met de leeftijd en de werkloosheidsduur van werkhervatters.

Het beroep

In deze analyse worden de financieel administratief medewerker (ook wel boekhoudkundig medewerker genoemd) en de facturist samengevoegd. In de praktijk gaat het vaak om dezelfde type werkzaamheden.

Ongeveer 60 procent van financieel administratief medewerkers die zich bij UWV als werkzoekende hebben ingeschreven is middelbaar opgeleid. Circa 20 procent heeft een lager opleidingsniveau en eveneens 20 procent heeft een hbo of universitaire graad behaald.

Onder de financieel administratief medewerker wordt verstaan:

Houdt de financiële administratie van een bedrijf bij. Voorbeelden van werkzaamheden: verzorgt zowel de debiteuren- als de crediteurenadministratie, voert in het kader van kwartaal-, maand- en jaarafsluitingen controlerende werkzaamheden uit, maakt facturen aan, controleert of budgetten niet worden overschreden en overlegt met klanten, leveranciers en banken over betalingen en kredieten.

(Bron: beroependatabase UWV)

Aanpak

Om zicht te krijgen op overstapberoepen voor financieel administratief medewerkers, zijn overzichten samengesteld van alternatieve beroepen binnen én buiten het administratieve werkveld. Beide lijsten zijn gebaseerd op beroepen die qua competenties verwant zijn én waar veel financieel administratieve krachten in het verleden naar zijn overgestapt. Hiervoor wordt gekeken naar overstappen die werkzoekenden volgens registratie van UWV in het verleden hebben gemaakt. Hoewel dit niet representatief is voor alle financieel administratief medewerkers, is er wel sprake van 'bewezen' historische loopbaanoverstappen. Vervolgens wordt per beroep een indicatie gegeven van de kansen op de arbeidsmarkt anno 2016. In de bijlage wordt de gevolgde werkwijze en methodiek toegelicht.

Goed om nog te vermelden: de lijsten geven een idee van mogelijke loopbaanoverstappen, maar houden uiteraard geen rekening met individuele achtergrondkenmerken, vaardigheden en interesses.

Overstapberoepen

Hieronder volgen verschillende tabellen en figuren met loopbaanmogelijkheden voor de financieel administratief medewerker. Er wordt onderscheid gemaakt in overstappen naar beroepen binnen én buiten het administratieve werkveld. In het verleden zijn de meeste financieel administratief medewerkers na een periode van werkloosheid weer in een administratief beroep aan het werk gegaan. Ongeveer 55 procent van de werkhervatters die bekend zijn bij UWV is opnieuw als financieel administratief medewerker aan de slag gegaan. Circa 17 procent van de werkhervatters vond een andere baan op het gebied van administratie. De overige werkhervattingen (29%) vonden plaats in niet-administratieve beroepen.

Achtereenvolgens wordt besproken: overstappen naar andere administratieve beroepen (A), overstappen naar niet-administratieve beroepen (B), verschillen tussen leeftijdsgroepen (C) en verschillen tussen kort- en langdurig werklozen (D).

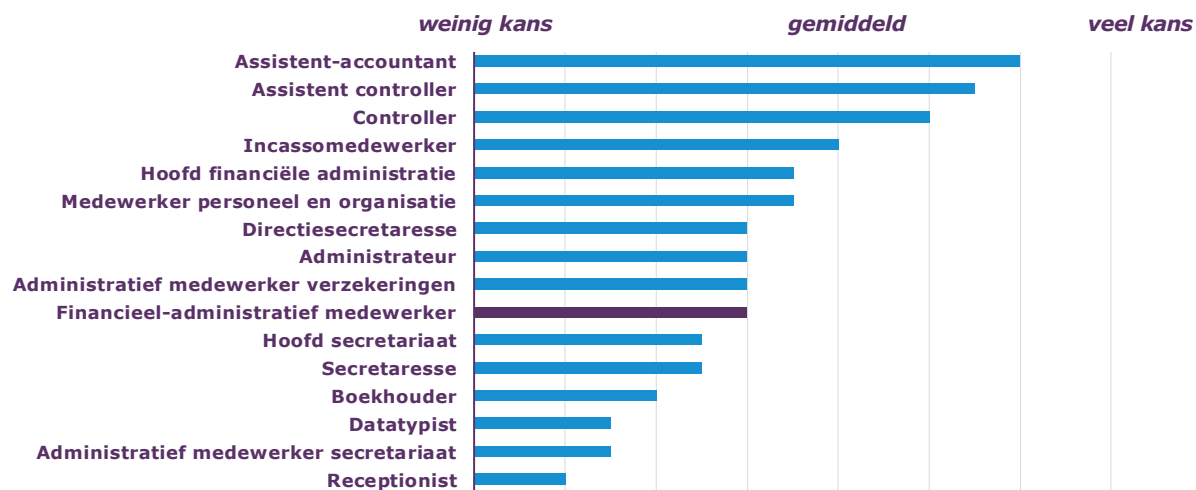
A. Overstappen naar andere administratieve beroepen

Overstapberoep	Aantal openstaande vacatures per maand op werk.nl*
Secretaresse	130
Directiesecretaresse	190
Administratief medewerker secretariaat	220
Datatypist	30
Receptionist	160
Administratief medewerker verzekeringen	60
Boekhouder	80
Administrateur	130
Medewerker personeel en organisatie	160
Incassomedewerker	50
Assistent-accountant	470
Assistent controller	110
Controller	450
Hoofd secretariaat	80
Hoofd financiële administratie	80

* Gemiddeld aantal openstaande online vacatures in de periode november 2015 – april 2016, afgerond op 10-tallen.
Bron: UWV (verantwoording is opgenomen in de bijlage)

Hieronder worden de arbeidsmarktkansen voor de betreffende overstapberoepen gegeven. De meest kansrijke overstappen staan bovenaan.

Indicatie kansen op de arbeidsmarkt van alternatieve administratieve beroepen

Bron: UWV (verantwoording is opgenomen in de bijlage)

De lengte van de staaf geeft een indicatie hoe kansrijk de overstapberoepen zijn ten opzichte van elkaar.

Veel financieel administratief medewerker zijn in het verleden overgestapt naar andere administratieve beroepen. Deze beroepen zijn grofweg onder te verdelen in secretariële functies, administratief werk, financiële beroepen (zoals assistent-accountants en controllers) en aansturende functies. Essentiële gedragscompetenties van de financieel administratief medewerker die grotendeels overeenkomen met de overstapberoepen zijn het kunnen toepassen van vakdeskundigheid, het leveren van kwaliteit en het kunnen opvolgen van instructies en procedures.

- Voor financieel administratief medewerkers die willen overstappen naar een secretariële functie zijn er momenteel beperkte arbeidsmarktkansen. De overstap naar directiesecretaresse biedt gelijke kansen als de financieel administratief medewerker. De andere secretariële beroepen (secretaresse, administratief medewerker secretariaat en hoofd secretariaat) laten ongunstige arbeidsmarktperspectieven zien op dit moment.
- Van alle getoonde overstapberoepen binnen het administratieve werkveld bieden de assistent-accountant en de assistent controller op dit moment de beste kansen op de arbeidsmarkt. De kansen in deze beroepen zijn hoger dan gemiddeld. Hetzelfde geldt voor de controller. Voor deze beroepen is naar verhouding weinig concurrentie onder werkzoekenden. Bovendien staan voor deze beroepen relatief veel vacatures open. Voor een overstap naar deze beroepen is echter wel een hogere opleiding vereist dan voor financieel administratief medewerker. Zo laten de cijfers zien dat de overstappen naar controller en assistent-accountant vooral worden gemaakt door hoger opgeleiden. Deze opwaartse stap is niet voor iedereen een reële optie.
- De kansen voor de incassomedewerker en voor hoofd van de financiële administratie en medewerker personeel en organisatie zijn iets beter dan die voor financieel administratief medewerkers. Dat wil niet zeggen dat de arbeidsmarkt kansen rooskleurig zijn: ze zijn gemiddeld ten opzichte van alle beroepen.
- De overige genoemde alternatieve beroepen kennen vergelijkbare of slechtere arbeidsmarktkansen dan die van de financieel administratief medewerker. De minst goede kansen op de huidige arbeidsmarkt zijn er voor de receptionist.

Financieel administratief medewerker stappen in de praktijk ook over naar niet-administratieve beroepen.

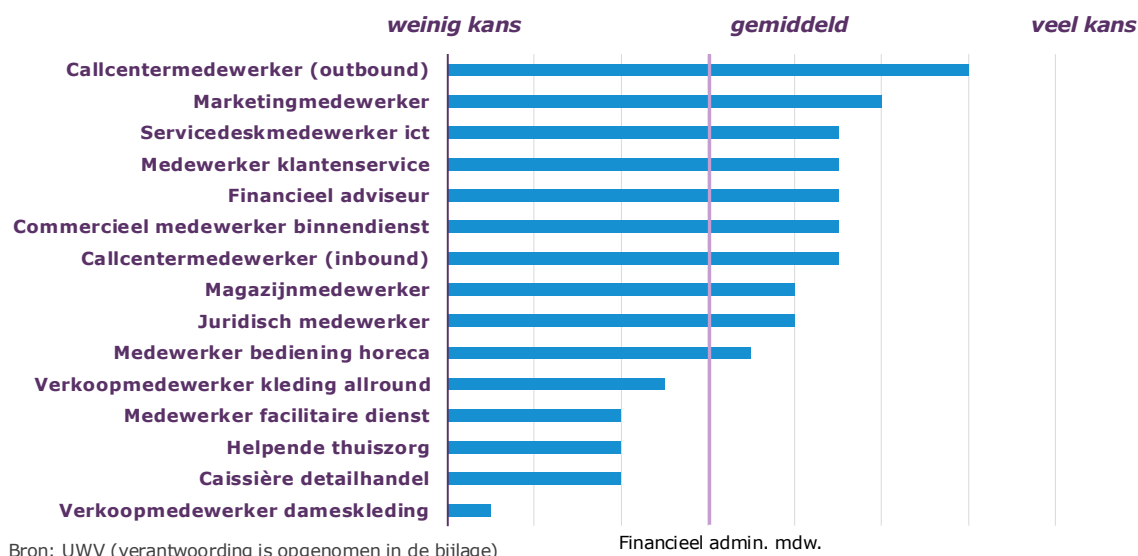
B. Overstappen naar niet-administratieve beroepen

overstapberoep	Aantal openstaande vacatures per maand op werk.nl*
Commercieel medewerker binnendienst	1.850
Medewerker klantenservice	1.070
Callcentermedewerker (inbound)	490
Callcentermedewerker (outbound)	730
Servicedeskmedewerker ict	510
Medewerker bediening horeca	620
Caissière detailhandel	110
Verkoopmedewerker kleding allround	110
Verkoopmedewerker dameskleding	<10
Magazijnmedewerker	680
Marketingmedewerker	200
Medewerker facilitaire dienst	70
Juridisch medewerker	70
Helpende thuiszorg	110
Financieel adviseur	160

* Gemiddeld aantal openstaande online vacatures in de periode november 2015 – april 2016, afgerond op 10-tallen.
Bron: UWV (verantwoording is opgenomen in de bijlage)

Hierna worden de arbeidsmarktkansen voor de betreffende overstapberoepen gegeven. De meest kansrijke overstappen staan bovenaan.

Indicatie kansen op de arbeidsmarkt van alternatieve niet-administratieve beroepen

De lengte van de staaf geeft een indicatie hoe kansrijk de overstapberoepen zijn ten opzichte van elkaar.

Alternatieve overstapberoepen voor financieel administratief medewerkers buiten het administratieve werkveld liggen voornamelijk op het terrein van klantcontact en detailhandel, maar ook kantoorfuncties bieden overstapmogelijkheden. De meeste van de genoemde overstapberoepen zijn commercieel van aard.

- Er zijn meerdere alternatieve beroepen buiten het administratieve werkveld die betere arbeidsmarktkansen bieden dan het beroep financieel administratief medewerker. Een aantal daarvan is op het terrein van klantcontact. De callcentermedewerker outbound¹ kent de beste kansen op een baan. Ook de servicedeskmedewerker ICT, medewerker klantenservice, commercieel medewerker binnendienst² en callcentermedewerker inbound³ bieden betere kansen op een baan dan de financieel administratief medewerker. De arbeidsmarktkansen voor deze beroepen liggen rond het gemiddelde ten opzichte van alle beroepen. Deze beroepen kennen bovendien veel openstaande vacatures.
- Ook de overstap naar marketingmedewerker is een alternatief voor financieel administratief medewerkers. Dit beroep heeft een kans op werk die net iets boven het gemiddelde ligt.
- De overstap naar financieel adviseur, magazijnmedewerker, juridisch medewerker of horecamedewerker is eveneens een optie. Hoewel de kansen op een baan voor deze beroepen rond het gemiddelde liggen, zijn ze beter dan die voor de financieel administratief medewerker.
- Hoewel er ook wordt overgestapt naar verkoopmedewerker kleding, medewerker facilitaire dienst, helpende thuiszorg en caissière zijn de kansen op de arbeidsmarkt hiervoor minder goed. De slechtste kansen op een baan zijn er op dit moment voor de verkoopmedewerker dameskleding. Met gemiddeld minder dan tien openstaande vacatures over zes maanden, zijn er ook maar weinig baanopeningen.

C. Leeftijd

Uitgesplitst naar leeftijd valt het volgende op:

- **Jonger dan 25 jaar**
Jongeren die voorheen als financieel administratief medewerker werkzaam waren, stappen relatief vaak over naar beroepen buiten het administratieve werkveld. Veelal wordt er dan gekozen voor een beroep waarvoor relatief weinig scholing vereist is, zoals medewerker in de horeca, magazijnmedewerker of caissière. Mogelijk betreft het hier voornamelijk scholieren en studenten die naast de opleiding een bijbaantje hebben.

¹ De callcentermedewerker (outbound) voert uitgaande telefoongesprekken in een callcenter en probeert potentiële klanten te interesseren voor producten en diensten.

² De commercieel medewerker binnendienst draagt zorg voor de verkoop van artikelen of diensten en regelt de administratieve afhandeling daarvan. Ondersteunt de commerciële buitendienst en de afdeling inkoop en logistiek.

³ De callcentermedewerker (inbound) neemt binnenkomende telefoongesprekken in een callcenter aan (inbound) en handelt deze af.

- **25 – 45 jaar**

De financieel administratieve krachten van 25 tot 45 jaar die - na een periode van werkloosheid - het werk hervatten, gaan vaker dan jongeren weer in een administratief beroep aan de slag. Het gaat bijvoorbeeld om de overstap naar administratief medewerker secretariaat, administrateur of receptionist. Wat opvalt is dat er ook relatief vaak wordt overgestapt naar een hoger beroepsniveau, zoals: administrateur, (assistent)controller of assistent accountant. Daarnaast kiest deze leeftijdsgroep vaak voor de overstap naar een beroep op het gebied van klantcontact.

- **45 jaar en ouder**

In de leeftijdsgroep 45 jaar of ouder stappen financieel administratief medewerkers globaal naar dezelfde beroepen over als de 25 tot 45 jarigen. Bij een wisseling van beroep wordt er vaak gekozen voor een beroep op het terrein van administratie of klantcontact. Wel zien we enkele beroepen die vaak wat meer ervaring vragen zoals: directiesecretaresse of hoofd van een secretariaat of van de financiële administratie.

D. Werkloosheidsduur

Er zijn verschillen in de loopbaanoverstappen van financieel administratief medewerkers die kortdurend werkloos zijn geweest en die voor langere tijd werkloos zijn geweest.

- Voor loopbaanoverstappen waarbij de WW-periode maximaal één maand duurde, wordt verhoudingsgewijs vaak overgestapt naar een administratief beroep met een hoger niveau, zoals administrateur, (assistent) controller, assistent-accountant of hoofd van een administratieve afdeling. Klaarblijkelijk zijn financieel administratieve krachten die snel een nieuwe baan vinden in staat te blijven werken in het administratieve werkveld en daarbij ook over te stappen naar een hoger niveau (opwaartse mobiliteit).
- Wanneer de periode van werkloosheid langer heeft geduurd dan één jaar, ontstaat er een ander beeld. Vaak stapt deze groep juist over naar een beroep buiten de administratie. Dit zijn dan met name overstapberoepen: magazijnmedewerker, schoonmaker, medewerker in de horeca of in een winkel of thuiszorgmedewerker. Verder komt taxichauffeur in de lijst met uitwijkberoepen voor.

Bijlage – Werkwijze en methodiek

Loopbaanoverstappen worden berekend op basis van twee pijlers: overeenkomstige competenties en historische loopbaanoverstappen. Daarnaast worden de kansen op de arbeidsmarkt in kaart gebracht.

1. Competenties

Competenties zijn te verdelen naar gedragscompetenties (soft skills) en harde competenties. Harde competenties zijn bijvoorbeeld kennis hebben van algemene boekhouding en dit kunnen toepassen bij het verzamelen en coderen van facturen, bankafschriften en bewijsstukken en bij het gebruiken van boekhoudkundige programma's.

Voor dit onderzoek is enkel gekeken naar gedragscompetenties, er is helaas geen bruikbare informatie beschikbaar over harde skills op beroepsniveau. De gedragscompetenties zijn verkregen via www.competentieatlas.nl. In de competentieatlas wordt onderscheid gemaakt tussen 'zeer belangrijke' en 'belangrijke' competenties. De financieel administratief medewerker kent drie zeer belangrijke gedragscompetenties:

- Vakdeskundigheid toepassen
- Kwaliteit leveren
- Instructies en procedures opvolgen

Vervolgens is gekeken welke beroepen overeenkomen met minimaal twee van de drie zeer belangrijke competenties.

2. Historische loopbaanoverstappen

UWV beschikt over unieke gegevens uit het arbeidsverleden van mensen die de afgelopen jaren op enig moment waren ingeschreven als werkzoekende. Uit dit zogenoemde werkzoekendenbestand is af te leiden welke loopbaanwisselingen hebben plaatsgevonden in de periode 2012 tot februari 2016. Er kan worden gekeken naar welke beroepen financieel administratief medewerkers zijn overgestapt, ook is bekend welke leeftijd de overstappers hadden toen ze van baan wisselden. Op deze manier zijn de meest voorkomende loopbaanoverstappen in kaart gebracht.

Stap 1 en 2 leveren twee lijsten op: één met beroepen die qua competenties verwant zijn en één met historische loopbaanoverstappen. Vervolgens zijn beide lijsten met elkaar gematcht. Hier gold als uitgangspunt: hoe meer loopbaanoverstappen er in het verleden hebben plaatsgevonden, hoe hoger ze komen op de uiteindelijke lijst. Vervolgens is aan deze lijst het gemiddeld aantal openstaande vacatures per maand toegevoegd (over de periode november 2015 – april 2016). Dit betreft vacatures die op werk.nl voor werkzoekenden zichtbaar worden gemaakt. Hierbij gaat het om vacatures die via het internet worden 'gespiderd' en om vacatures die door werkgevers of contractpartners van UWV op werk.nl worden geplaatst. Hoewel dit niet de totale vacaturemarkt weergeeft, is het wel een indicatie van de omvang van de vacaturemarkt voor specifieke beroepsgroepen.

3. Kansen op de arbeidsmarkt

Vervolgens is bekeken in hoeverre de overstappen vandaag de dag kansrijk zijn ten opzichte van elkaar. Er is gekeken naar:

- het aantal concurrent-werkzoekenden per vacature op werk.nl. Daarbij is gekeken naar het aantal cv's waarin het beroep als zoekberoep is aangegeven. Werkzoekenden kunnen maximaal drie zoekberoepen opgeven.
- de kans op werkhervatting vanuit de WW: hoe snel komen mensen weer aan het werk? Hierin is gecorrigeerd voor achtergrondkenmerken.

Voor beide indicatoren is een score toegekend en bij elkaar opgeteld. Op basis hiervan is per uitwijkberoep een indicatie gegeven van de kansen op de arbeidsmarkt.

Goed om nogmaals te vermelden: de lijsten geven een idee van mogelijke loopbaanoverstappen, maar houden uiteraard geen rekening met individuele achtergrondkenmerken, vaardigheden en interesses.

Colofon

Uitgave

UWV
Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies

Postadres

Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

Tel. 06 506 471 61 / freek.kalkhoven@uwv.nl

Auteurs

Freek Kalkhoven
Lisan van den Beukel

